

Vzor citace:

ŠTEFKO, Martin. *Lékařské posudky v pracovním právu. Lékařské posudky poskytovatelů pracovnělékařských služeb a jejich význam pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnanců.* Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2020, 216 s. ISBN 978-80-87439-46-3

Publikováno s laskavým svolením

Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i.

Odborní recenzenti:

prof. JUDr. Andrea Olšovská, Ph.D.
prof. JUDr. Miroslav Bělina, CSc.

Jazyková korektura:

Bc. Lucie Kuželová, Mgr. Eva Kácovská

Grafická úprava:

Michal Smejkal, Studio Symbiont

© Martin Štefko, 2020

© Právnická fakulta Univerzity Karlovy

© Ústav státu a práva AV ČR, 2020,

Národní 18, 116 00 Praha 1,

www.ilaw.cas.cz

ISBN 978-80-87439-46-3

Obsah

Slovo autora	8
Seznam zkratk	9
Předmluva	11
Poděkování autora	13
Úvod	15

Část první – Obecně 19

I.	Pojmové uchopení předmětu výzkumu	21
II.	Historický exkurz k posuzování zdravotní způsobilosti pracovníků	25
II.1	Raný středověk	25
II.2	Husitství a stavovská monarchie	30
II.3	Feudální absolutismus	34
II.3.1	Překonávání cechů	36
II.3.2	Horní právo	37
II.3.3	Čelední předpisy	38
II.3.4	Robotní patenty	39
II.3.5	Úřednické právo	44
II.4	Legislativní návrhy úprav námezdní práce v 18. století	48
II.4.1	Všeobecný zákoník občanský z roku 1811 a liberalismus	49
II.4.2	Ochranné zákonodárství	52
II.4.3	Správní a soudní ochrana	56
II.5	Republika československá	58
II.5.1	Ministerstvo sociální péče	59
II.5.2	Služební smlouva	60
II.5.3	Kodifikace pracovního práva a námitky proti ní	62
II.5.4	Návrh kodifikace pracovního práva	65
II.5.5	Smírčí a rozhodčí řízení	68
II.5.5.1	Rozhodčí komise podle zákona o závodních výborech	69
II.5.5.2	Živnostenská inspekce	72
II.5.5.3	Báňské úřady	73
II.6	Řízení práce v letech 1938–1965	74
II.7	Dekrety prezidenta republiky	76
II.8	Ústav lidské práce	77
II.9	Překonávání antagonistických rozporů v letech 1948–1989	78
II.10	Sjednocování zvláštní právní úpravy a regulace pohybu pracovních sil	82
II.10.1	Smírčí a rozhodčí řízení	83
II.10.2	Zákoník práce 1965	86
II.11	Demokracie a tržní ekonomika	89
II.12	Inspekce práce	92

III.	Úvod do problematiky posuzování zdravotního stavu	94
IV.	Platná úprava	97
IV.1	Mezinárodní smlouvy	99
IV.2	Unijní prameny právní úpravy	101
IV.3	Národní úprava	106
IV.3.1	Ústava a Listina základních práv a svobod	106
IV.3.2	Zákony	107
IV.3.3	Zvláštní předpisy	109
IV.3.3.1	Dopravní předpisy	109
IV.3.3.2	Služební právo, bezpečnostní sbory a obecní policie	112
IV.3.3.3	Posuzování zdravotního stavu pro vzdělávání	114
IV.3.3.4	Správně-procesní úprava	115
V.	Nemocenské pojištění	116
Část druhá – Posuzování zdraví zaměstnance		119
VI.	Pracovněprávní souvislosti	121
VI.1	Skončení pracovního poměru výpovědí ze zdravotních důvodů	124
VI.2	Výpověď z pracovního poměru	125
VI.3	Výpověď ze zdravotních důvodů	126
VI.4	Odstupné	128
VII.	Poskytovatel pracovnělékařských služeb	129
VII.1	Smluvní vztah mezi zaměstnavatelem a poskytovatelem pracovnělékařských služeb	130
VII.2	Řetězení poskytovatelů	132
VII.3	Agentury práce	133
VIII.	Pracovnělékařské služby	134
VIII.1	Pracovnělékařské prohlídky	135
VIII.2	Vstupní lékařská prohlídka	140
VIII.3	Úhrada nákladů na posouzení zdravotní způsobilosti	143
IX.	Lékařský posudek	144
IX.1	Žádost	145
IX.2	Oznamovací povinnost poskytovatele a ošetřujícího lékaře	146
IX.3	Podklady pro vydání lékařského posudku	148
IX.4	Povinné náležitosti	151

IX.5	Formulář	153
IX.6	Doplňující lékařský posudek	154
IX.7	Opravy	157
IX.8	Předání lékařského posudku	157
IX.9	Vzdání se práva na podání návrhu na přezkum v praxi	159
IX.10	Odmítnutí lékařské prohlídky a jeho vliv na vydání pracovnělékařského posudku	160
IX.11	Právní účinky lékařského posudku	162
IX.12	Právní povaha lékařského posudku	165
IX.13	Nepodání návrhu na přezkum lékařského posudku	168
IX.14	Vzdání se práva na přezkoumání lékařského posudku	169
IX.15	Postup při přezkumu lékařského posudku správním orgánem	169

X. Věcný přezkum lékařského posudku 171

X.1	Odložení návrhu na přezkum	172
X.2	Odkladný účinek	172
X.3	Autoremedura	173
X.4	Přezkum krajským úřadem	173
X.4.1	Výběrové šetření k zákonnosti lékařských posudků	175
X.4.2	Zákon č. 202/2017 Sb.	175
X.5	Soudní přezkum lékařského posudku	177

XI. Obecné úvahy 179

XII. Dílčí náměty de lege ferenda 186

XII.A	Právní význam posudkového závěru lékařského posudku	186
XII.B	Závazné stanovisko	189
XII.C	Potenciální diskriminace z důvodu zdravotního stavu	190
XII.D	Zkrácení lhůty pro vydání lékařského posudku	191
XII.E	Rozvolnění požadavků kladených na vstupní preventivní prohlídku	192
XII.F	Právo na účinné vyšetření	193
XII.G	Bezpečnostní experti	193
XII.H	Komise pro zdraví a bezpečnost při práci	195
XII.CH	Rozvázání pracovního poměru	196

Summary 197

Použitá literatura 204

Použitá judikatura 207

Rejstřík 208

Příloha A – Výběrové šetření 209